

JAARVERSLAG 2023

Op een frisse maandagavond fietste ik van het werk naar huis en werd ik geraakt door de handgeschreven tekst op een raam: **“Buiten de lijntjes is meer ruimte.”** Spontaan popten beelden op uit mijn werkcontext.

Het zijn turbulente tijden in adoptiewereld. Adoptiedossiers worden onderzocht, adoptie-diensten niet vergund, nieuwe bemiddelingsovereenkomsten niet afgesloten, ... Kortom, het adoptiesysteem wordt in zijn totaliteit onder de loep genomen. En dat is noodzakelijk. Dat dit gevolgen heeft voor adoptiebetrokkenen is evident. Voor sommigen ten goede en voor anderen ten kwade. De meningen zijn verdeeld.

Ook hervormingen moeten volgens het boekje verlopen: bestaande regels moeten gevolgd worden, nieuwe decreten zijn in de maak. Bevlogen mensen zetten zich in om de situatie voor de adoptiebetrokkenen te verbeteren. En dat gaat traag, terwijl de noden zich blijven opstapelen. Wat we nu nodig hebben, is meer ruimte om buiten de lijntjes te kleuren. We willen de chaos ordenen, maar dit gaat niet altijd even gemakkelijk. We moeten met andere ogen naar oplossingen voor problemen kijken. Laat ons daarom samen nadenken en handelen. Om dat te bereiken hebben we mensen nodig die vragen blijven stellen, kritisch kunnen kijken en een lange adem hebben.

Bij Steunpunt Adoptie vinden we het belangrijk om links en rechts te kijken, de voelsprietten open te zetten en nieuwe noden te detecteren. Mensen willen gezien worden. Ieder individu is anders, ieder probleem is anders en daarmee is iedere oplossing anders. Binnen de mogelijkheden en de beperkingen van de werking proberen we geregeld eens iets uit. Een laboratoriummoment, of een proeftuintje. Soms werkt het, maar soms ook niet. En dat is oké. Buiten de lijntjes is meer ruimte, maar het vraagt ook meer ruimte.

Ik nodig jullie uit om dit jaarverslag door te nemen, erin te snuisteren en buiten de lijntjes te denken. We hebben afgelopen jaar opnieuw heel wat werk verzet. Dat is vooral te danken aan het harde werk van ons team en de vele vrijwilligers van a-Buddy. Als kers op de taart vierden we afgelopen jaar het 5-jarige bestaan van a-Buddy en het 10-jarige bestaan van Steunpunt Adoptie. Op deze twee dagen wilden we vooral de geadopteerden, de geboorteouders en de (kandidaat-) adoptieouders in de bloemetjes zetten. Daarnaast wil ik graag ook de gulle gevers bedanken die met hun giften de werking van a-Buddy draaiende houden.

Misschien komen er tijdens het lezen van ons verhaal van het afgelopen jaar wel nieuwe ideeën naar boven. As je zin hebt, kunnen we nadenken hoe die nieuwe ideeën invulling kunnen krijgen. Samen.

Warme groeten,
Inge Demol
Directeur Steunpunt Adoptie

INHOUD

6

Ons aanbod

- ▶ Informeren en voorbereiden op adoptie
- ▶ Nazorg
- ▶ a-Buddy
- ▶ Vorming en expertise
- ▶ Beleid
- ▶ 10-jarig bestaan Steunpunt Adoptie en 5-jarig bestaan a-Buddy

28

Onze communicatie

30

Onze partners

31

Onze medewerkers

32

Onze nieuwe plannen voor 2024

WAARDE Betrokken

Dag in dag uit zetten we ons in voor een adoptiealerte samenleving. We volgen de actualiteit in het adoptielandschap op de voet en zijn alert voor wat er leeft bij adoptiebetrokkenen. In alles wat we doen, stellen we geadopteerden en hun gezin centraal.

WAARDE Respectvol

Met een open geest en zonder vooroordelen helpen we alle adoptiebetrokkenen: kinderen en volwassenen, ouders én professionals. Voor ons is iedereen gelijkwaardig en elke vraag wordt zonder oordeel en discreet behandeld. Samen zoeken we naar passende antwoorden.

WAARDE Deskundig

We beschikken over de nodige ervaring en vaardigheid om kwalitatieve vorming, begeleiding en nazorg te geven. Dankzij een uitgebreid nazorgaanbod verhoogt onze deskundigheid dagelijks. We werken samen met wetenschappelijke instellingen en professionals uit de adoptiesector om kennis uit te wisselen en te vergroten. We blijven groeien in onderbouwde en relevante visie over adoptiethema's.

WAARDE Toegankelijk

We streven ernaar een warme organisatie te zijn: onze deur staat open voor alle adoptiebetrokkenen. We hechten belang aan open en duidelijke communicatie. Onze ondersteuning is vraaggericht en kort op de bal.

WAARDE Verbinden

Daar waar banden zijn, stellen we versteviging centraal.
Daar waar banden verbroken zijn, stellen we verbinding centraal.
Openheid, empathie en dialoog zijn hierbij onze fundamenten.

VOOR WIE

Steunpunt Adoptie biedt een laagdrempelige, gevarieerde dienstverlening voor adoptiebetrokkenen. Ons publiek is divers en bestaat uit verschillende doelgroepen. De primaire doelgroepen zijn geadopteerden, kandidaat-adoptieouders, adoptieouders, geboorteouders, professionals en studenten.

Elk van deze doelgroepen heeft zijn eigen vragen en verwachtingen, bedenkingen en bezorgdheden, eigen doelen en belangen. Wij bieden een antwoord op de behoeften van deze verschillende groepen door vorming, (groeps-)begeleiding en informatie te organiseren.

5

DOELGROEPEN

- Kandidaat-adoptieouders
- Adoptieouders
- Geadopteerden
- Geboorte-/eerste ouders
- Professionals

INFORMEREN & VOORBEREIDEN

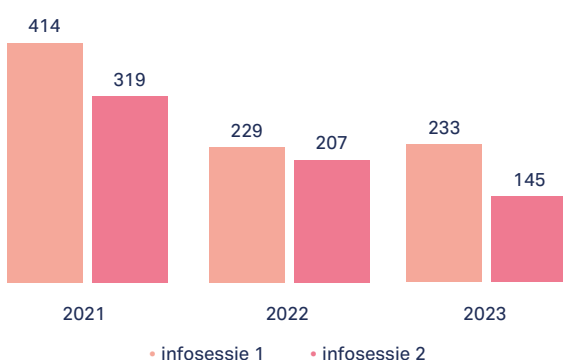
Informatiesessies

Infosessie 1

In 2023 organiseerden we in totaal **6 informatiesessies 1** waarvan 1 in Gent en 5 online. Hieraan namen **233 gezinnen** deel (229 gezinnen in 2022). De informatiesessies worden in samenwerking met het Vlaams Centrum voor Adoptie (VCA) gegeven.

Naast informatie over de adoptieprocedure bracht het VCA tijdens infosessie 1 telkens de laatste stand van zaken rond de hervorming van het adoptiebeleid. Meer concreet ging dit over de screening van de herkomstlanden en (het uitblijven van) de erkenning van de interlandelijke adoptiedienst.

Aantal KA die deelnemen aan infosessies

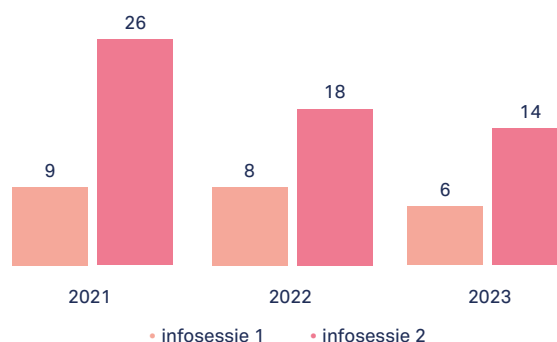
Infosessie 2

In totaal organiseerden we in 2023 **14 informatiesessies 2**. Deze gingen steeds op locatie door in Antwerpen, Brussel of Gent. **145 gezinnen** namen deel aan infosessie 2 (207 gezinnen in 2022).

Meer kandidaat-adoptanten kozen er dit jaar voor om de procedure niet verder te zetten na infosessie 1. Op de redenen hebben we vaak geen zicht, omdat kandidaat-adoptanten deze niet met ons moeten delen. Mogelijk haakten meer kandidaat-adoptanten af omwille van de extra onzekerheid die de hervormingen met zich meebrengen.

Vanaf april gaven we geen vragenlijst meer mee aan kandidaat-adoptanten waarin zij uitleg konden geven over hun adoptieproject. Voorheen gebruikte het VCA deze vragenlijst om te bepalen wie omwille van een openheid voor special needs versneld kon doorstromen naar de voorbereidingscursus. Door het beperkt aantal aanmeldingen voor interlandelijke adoptie konden kandidaten die op volgorde mochten doorstromen even snel doorstromen als zij die versneld mochten doorstromen. Hierdoor viel de noodzaak van het invullen van een vragenlijst na infosessie 2 weg.

Aantal groepen infosessies

Vorbereidingscursus

Vorbereiding 'adoptie van een niet-gekend kind' 3 DAGEN

In 2023 organiseerden we in totaal **12 groepen voorbereiding niet-gekend kind**. Deze gingen telkens op locatie door. **96 gezinnen** vervulde de cursus en kregen een attest (120 gezinnen in 2022). Hiermee konden ze de procedure verderzetten bij de familierechtbank tot het verkrijgen van een geschiktheidsvonnis.

Het volgen van de webinarreeks en de panelavond wordt aangemoedigd in de voorbereiding op adoptie.

Dit najaar organiseerden we een reeks rond trauma. Deze bestond uit een live vorming voor professionals rond 'complex trauma bij volwassenen' (gegeven door Anne Vandenbroucke, zelfstandig psycholoog-psychotherapeute en docent verbonden aan de Educatieve Academie) waarvoor 29 inschrijvingen waren; een eerste webinar rond 'omgaan met trauma vanuit de polyvagaal theorie' (gegeven door Eva Verween, holistisch therapeut en coach) waarvoor 96 inschrijvingen waren; een tweede webinar rond 'de neurobiologie bij gehechtheid' (gegeven door Fabienne Naber, onderzoekster verbonden aan de Universiteit van Utrecht) waarvoor 104 inschrijvingen waren; en een panelavond in het thema van trauma waarvoor 41 inschrijvingen waren.

Kandidaat-adoptieouders die de voorbereiding al in het verleden volgden en voor een tweede of derde adoptie gaan, kunnen een duplicaatattest opvragen aan Steunpunt Adoptie. In 2023 leverden we **8 duplicaten** voorbereiding op adoptie af.

In 2023 bleef de inhoud van de voorbereiding gelijk, maar brachten we sommige delen in nieuwe werkvormen. Zo wordt op dag 3 voortaan aan de hand van een 'expertenoefening' de inhoud rond 'rouw en verlies, 'identiteit' en 'loyaliteiten' in de vorm van **peer teaching** gebracht.

Daarnaast pasten we 'liberating structures' toe om rond een aantal thema's meer constructieve discussies op gang te brengen. Door te werken vanuit de 'deep democracy'-methode zorgen we ervoor dat alle stemmen gehoord worden, dat nee-stemmen of andere geluiden niet de zondebok worden en dat we iedereen aan boord houden.

In 2023 leggen we de inhoud van het voorbereidingsprogramma adoptie samen met het programma van pleegzorg. Dit kadert in het traject van de beleidsvoorstellen door de werkgroep 'verbinden van pleegzorg en adoptie'.

Vorbereiding 'intrafamiliale adoptie' 1 DAG

Deze voorbereiding werd in 2023 **4 keer** georganiseerd in afwisselend Gent en Antwerpen. **11 gezinnen** (10 gezinnen in 2022) namen deel en ontvingen een attest.

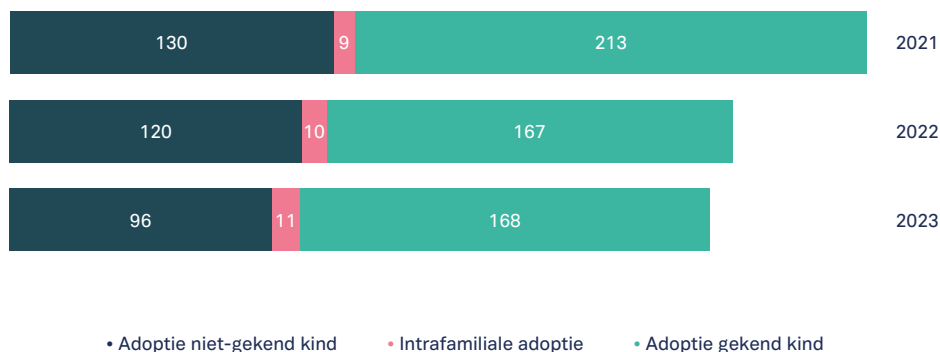
Vorbereiding 'adoptie van een gekend kind' 1 DAG

168 gezinnen (167 gezinnen in 2022) namen deel aan deze voorbereiding, georganiseerd in **11 groepen**, waarvan 2 in Brussel en 9 online.

— Totaal aantal kandidaat-adoptieouders voorbereid op adoptie

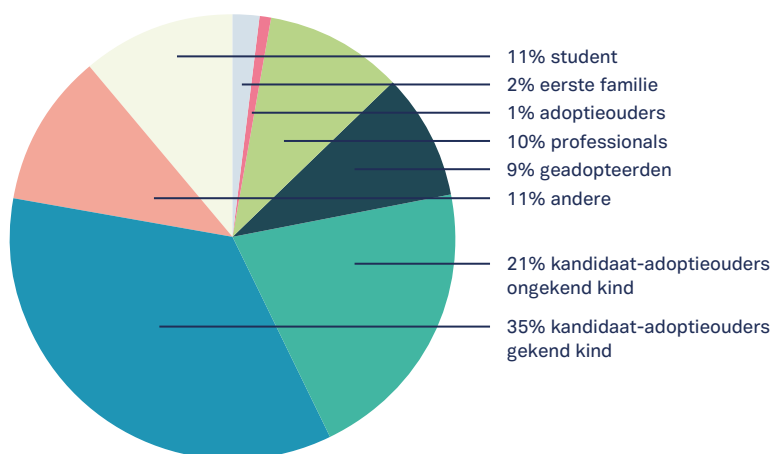
In 2023 namen in totaal **275 gezinnen** deel aan een specifieke voorbereiding bij Steunpunt Adoptie (297 gezinnen in 2022).

Aantal gezinnen voorbereid op adoptie

Allerlei informatie vragen

In totaal ontvingen we in 2023 **483 informatie vragen** (tegenover 336 in 2022), vooral van kandidaat-adoptieouders gekend kind (35%) en ongekend kind (21%).

Kandidaat-adoptieouders gekend kind namen contact met ons op over de adoptie van minderjarige kinderen (65%) of meerderjarige kinderen (35%).

- Moeten wij een advocaat inschakelen om de adoptieprocedure te doorlopen?
- Voldoe ik aan de voorwaarden om mijn meerderjarige pluszoon- of dochter te adopteren?
- Hoe moeten de juridische ouders toestemmen in de adoptie?

Kandidaat-adoptieouders ongekend kind stelden vooral vragen over de adoptieprocedure (86%).

- Hoe ziet de adoptieprocedure eruit?
- Wat is het verschil tussen zelfstandige adoptie en adoptie via een adoptiedienst?
- We hebben een advies tot uitstel gekregen van MOA. Wat kunnen wij doen?

Naar aanleiding van de screening van de herkomstlanden en het uitblijven van de erkenning van een interlandelijke adoptiedienst ontvingen we specifieke vragen zoals:

- De samenwerking met Marokko stopt, hoe moeten wij nu verder?
- Wordt de geldigheidsduur van ons geschiktheidsvonnis automatisch verlengd zolang er geen interlandelijke adoptiedienst is waarmee wij een bemiddelingscontract kunnen afsluiten?
- Is overschakelen naar binnenlandse of zelfstandige adoptie een mogelijkheid?

Ook **professionals** (hulpverleners, partners in de sector, advocaten ...) contacteerden ons, vooral met informatieve vragen rond de procedure (37%), lotgenotencontact en geschikte doorverwijzing (35%) en soms ook adoptiespecifieke thema's (11%). **Studenten** contacteerden ons hoofdzakelijk in het kader van schoolopdrachten of stageaanvragen (82%).

mail
68%

telefoon
27%

We kregen de meeste vragen via mail (68%). In mindere mate via telefoon (27%), sociale media en online platformen (3%) en in een persoonlijk gesprek (2%).

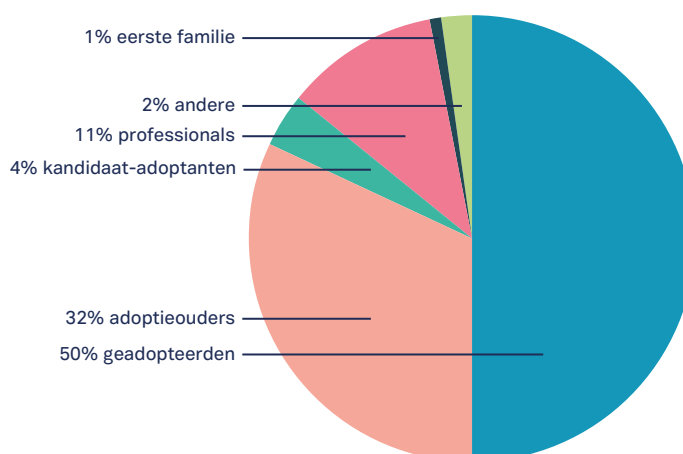
NAZORG

Persoonlijke begeleiding

In 2023 hadden we **818 nazorg-gesprekken** (tegenover 563 in 2022). Voornamelijk geadopteerden (50%) en adoptieouders (32%) contacteerden Steunpunt Adoptie met een nazorgvraag, gevolgd door professionals (11%). De sterkste stijging (+33%) is te merken in het aantal contacten met geadopteerden.

De meeste contacten vonden plaats via e-mail (33%) en telefoon (28%), gevolgd door online gesprekken via Zoom, Whereby of sociale media (24%). We hoorden minder personen per telefoon (28% tov 39%) en zagen hen meer face-to-face (14% tov 7%) ten opzichte van vorig jaar.

Om onze hulpverlening zo laagdrempelig mogelijk te houden, is persoonlijke begeleiding gratis.

In totaal hadden we **410 nazorgcontacten met geadopteerden** (tegenover 273 in 2022). Gesprekken gingen vaak over identiteit (25%) en zoeken en (niet) vinden (18%), maar we kregen ook vragen voor en over a-Buddy (16%) en over gehechtheid(trauma) en relationele problemen (16%).

Het voorbije jaar kwam de polariserende berichtgeving uit de media vaak naar boven in nazorggesprekken met volwassen geadopteerden. Kritische stemmen in artikels en interviews zetten aan tot zelfreflectie: 'voel ik mij ook zo?', 'is het oké als ik mij niet zo voel?', 'hoe voel ik mij dan wel?'. In de begeleiding werd dan ook sterk ingezet op **nuance en individuele beleving van adoptie**.

We kregen dit jaar een aantal vragen voor **ondersteuning van tieners**. Deze gesprekken gingen vooral over identiteit, opgroeien in een gezin waar ze zich niet altijd begrepen voelen en vragen over de ethische aspecten van adoptie. Naast de begeleidingsgesprekken verwezen we hen ook door naar a-teens dagen en a-buddy. De nood naar erkenning en herkenning is groot bij deze tieners.

We vinden het belangrijk om een veilige, onvoorwaardelijke plek te creëren waar **geen oordeel** is. Er is niet zoiets als 'de geadopteerde', hoewel die perceptie gecreëerd wordt wanneer de media voornamelijk de kritische stemmen of mooie verhalen met 'happy ends' delen. Daardoor verliezen we uit het oog dat er een middenveld is bij geadopteerden waar verhalen vooral **uniek en genuanceerd** zijn. Ieder heeft zijn eigenheid en volwassen geadopteerden die de stap zetten naar begeleiding mogen voelen dat hun verhaal met de daarbij horende behoeften en emoties er mogen zijn zoals ze zijn.

Hier lees je meer over de gevoelswereld van geadopteerden die contact opnemen met a-Buddy, net als op pagina 15 in dit jaarverslag. De gesprekken van buddy's met geadopteerden werden hier niet opgenomen.

Voor **adoptieouders** noteerden we **263 nazorggesprekken of vragen** (tegenover 218 in 2022). Gesprekken gingen vooral over puberteit (29%), gehechtheid(trauma) (14%) en relationele problemen (10%).

Vorig jaar merkten we al op dat we meer vragen kregen van **ouders met geadopteerde tieners**. Deze tendens zette

zich voort in 2023. Vaak ging het over iets intensere opvoedingssituaties die eigen zijn aan puberteit en waar het adoptievraagstuk een extra dimensie brengt. Daarnaast waren er ook meer vragen van ouders waarbij de problemen dieper gingen en waar de ouder-kindrelatie helemaal vertroebeld is. Soms was er sprake van bijkomende problematiek (al dan niet gediagnostiseerd) van complex trauma, ASS, FAS of andere zaken.

Er is een groeiende nood van adoptieouders om hun verhaal te kunnen delen, omdat ze in het eigen netwerk weinig begrip vinden voor het adoptiegerelateerde stuk. We willen in 2024 graag verder nadenken hoe we gezinnen kunnen ondersteunen in het omgaan met agressie in het gezin en eventuele breuk met het kind.

In de nazorg merkten we dat er vaker **meerdere mensen uit eenzelfde systeem** bij ons in begeleiding kwamen, bv. twee (ex-)partners die adoptieouder zijn, twee volwassen geadopteerden die partner zijn, de volwassen geadopteerde en diens ouders. Omwille van de meervoudige partijdigheid en het gedeeld beroepsgeheim dat we hanteren, kan dit leiden tot **complexe situaties** in een klein nazorgteam.

We vinden het belangrijk dat elke cliënt zich **veilig kan voelen** en Steunpunt Adoptie een plek is of kan blijven zijn waar hij **op verhaal kan komen**. We exploreren daarom met de cliënt wat het voor hem/haar betekent wanneer ook andere mensen uit hetzelfde systeem bij ons in begeleiding zijn of eventueel komen.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat je als nazorgmedewerker steeds de mogelijkheid hebt om in het team **collega's te raadplegen**, ook al werkt die collega met een andere persoon binnen hetzelfde systeem. Aan het begin van een begeleiding geven we dit aan een cliënt mee: een collega moet altijd kunnen terugvallen op de mogelijkheid tot gedeeld beroepsgeheim en zal dit ook aangeven wanneer ze dit zal doen.

We hadden **92 contacten met professionals** (tegenover 29 in 2022) die **tips en ondersteuning** wilden krijgen in de begeleiding van hun cliënten. We wisselden uit over accenten in begeleiding, brachten taal voor adoptie en trauma binnen, legden uit waar wij de professional of hun cliënt in kunnen ondersteunen of zochten mee naar een geschikte doorverwijzing. Ook (zorg)leerkrachten, CLB-medewerkers en directieleden zochten ondersteuning in het omgaan met geadopteerde leerlingen met trauma of hechtingsmoeilijkheden op school. Soms zochten we naar manieren om om te gaan met het trauma-gedrag in de klas of werd informatie gevraagd over adoptiespecifieke noden van adoptiekinderen. Af en toe werden we betrokken bij interdisciplinair overleg op school of in de hulpverlening.

Professionals namen niet alleen contact op met ons, wij namen ook proactief contact op met hen. We deden een **enquête naar de noden van zorgleerkrachten in secundaire scholen in Vlaanderen**. We updateten onze adoptiekaart en legden hiervoor telefonisch contact met de 110-tal hulpverleners die op de adoptiekaart staan. Daarnaast schreven we een 80-tal hulpverleners aan - die online aangaven rond adoptie te werken, maar die we zelf nog niet kenden - om ons aanbod kenbaar te maken en zorgden we ervoor dat het thema "**adoptie**" als zoekterm voortaan gebruikt kan worden op **vindeepsycholoog.be** en **vindeetherapeut.be** wanneer je op zoek gaat naar een hulpverlener. Dit laatste maakt het niet alleen gemakkelijker voor adoptiebetroffenen om een adoptiesensitieve hulpverlener te vinden, maar wijst hulpverleners ook op de specificiteit van het thema "adoptie".

Verder werkten we een **vormingsaanbod** uit voor (opleidingen die leiden naar) zorg, hulpverlening en onderwijs en verspreidden we dit naar een 300-tal opleidingen in Vlaanderen. Tot slot legden we eerste, maar belangrijke contacten met de **netwerken GGZ Kinderen & Jongeren, netwerken GGZ Volwassenen en de Vlaamse Vereniging Klinisch Psychologen** om onszelf op de kaart te zetten als expertisecentrum en de hulpverlening in zijn geheel te wijzen op het belang van een adoptiesensitieve aanpak.

In groep

— Stevig op weg na aankomst van je kind **ONLINE**

In 2023 vonden er 2 online sessies 'Stevig op weg' plaats. Er nemen telkens 2 gezinnen aan deel.

Het blijft belangrijk om gezinnen in de eerste jaren na adoptie zo goed mogelijk te ondersteunen. Dat zorgt ervoor dat negatieve patronen tussen ouders en kinderen gemakkelijker doorbroken worden en problemen hanteerbaar blijven. Ouders vinden veel steun bij elkaar wanneer ze hun verhalen delen en herkennen bij anderen. Naast de groepsbegeleiding werd aan deze gezinnen ook individuele nazorg geboden.

— Oudertraining voor adoptieouders van tieners **ONLINE**

We organiseerden 3 online oudertrainingen met minstens 2 en maximum 6 gezinnen per sessie.

Ook in 2023 kwamen er meer vragen van ouders van geadopteerde tieners en ook vaker van jongere tieners. De problemen zijn heel uiteenlopend: van mild, typisch pubergedrag gekleurd door adoptie tot extreem gedrag (verslavingsproblematiek, destructief gedrag, geen communicatie meer tussen ouders en kind). In deze sessies ligt de nadruk op het veilig kunnen delen met elkaar en de uitwisseling tussen ouders, in een kader van theoretische modellen. In deze context is er nooit een oordeel over de manier van aanpak binnen de gezinnen.

— Terugkomdag oudertraining voor adoptieouders van tieners

In april organiseerden we in Leuven een terugkomdag voor een groep adoptieouders van tieners die tijdens de coronaperiode de oudertraining volgden. Ze uitten de grote nood aan het kunnen delen van hun ervaringen in een veilige context, maar ook de noodzaak aan inhoudelijke inbreng van een professional. Er heerst een groot stigma en ook een taboe op de moeilijkheden die zij in hun gezin ervaren.

— Opstellingsdagen voor geadopteerden

In samenwerking met Ae Ra Van Geel (°Zuid-Korea, psychologisch consulent, trauma- en adoptiesensitieve begeleiding en coaching en AFC coach België) en Annemieke van Houten (°Zuid- Korea, GZ psycholoog, cognitief gedragstherapeut en AFC coach Nederland) organiseerden we twee opstellingsdagen (één in het voorjaar en één in het najaar), specifiek voor volwassen geadopteerden.

Aan de hand van lichaamsgerichte oefeningen werkten ze de eerste opstellingsdag rond vragen in verband met kinderwens en relaties. De tweede opstellingsdag ging dieper in op de impact van afstand, onvrijwillige verplaatsing en adoptie.

Via theorie en systemisch (opstellings)werk boden de lesgevers meer inzicht in de dynamieken die spelen wanneer je geraakt wordt in je pijn en kwetsbaarheden rond o.a. veiligheid, vertrouwen, verbinden, hechten en afwijzing. Op die manier kunnen belastende patronen, zowel voor de geadopteerde als voor diens omgeving, (h)erkend en doorbroken worden.

A-BUDDY

E.: Ieder heeft zijn/haar pijn binnen de adoptiedriehoek. Het wordt pas echt bijzonder als we voorbij die pijn kunnen kijken. Pas dan kunnen we echt in verbinding gaan.

Lees ook het uitgebreidere jaarverslag van a-Buddy.

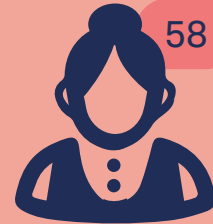
42

42
vaste buddyaanvragen

15

15 jaar,
jongste chatter

58

58 jaar,
oudste chatter

32

32 vrouwen

10

10 mannen

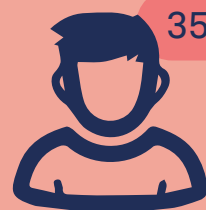
65

65 minuten gemiddelde
duur gesprek

31

31 jaar, gemiddelde
leeftijd chatter

35

35 jaar, gemiddelde leeftijd
vastebuddyaanvrager

In het totaal vonden 95 (geregistreerde) gesprekken plaats. De gemiddelde leeftijd van die chatters is 31 jaar. De gemiddelde duur van de gesprekken is 65 minuten. Deze getallen gaan zowel over gesprekken met mensen die een gesprek inplanden via a-buddy.be, nieuwe vastebuddyaanvragers, als lopende contacten.

In 2023 vroegen 42 mensen een vaste buddy aan. Dat is een stijging van 20% t.a.v. 2022. De gemiddelde leeftijd van de vastebuddyaanvragers is 35 jaar. Het algemene gevoel van verbondenheid dat geadopteerden vaak benoemen vinden we ook hier. We ijveren ervoor dat de gesprekken plaatsvinden via de chattool aangezien dit een beveiligde omgeving is om te praten. We zien dan ook dat de meeste gesprekken effectief via deze tool gebeuren. Toch wordt er na één gesprek soms gekozen voor een sneller contact via WhatsApp of Messenger, waardoor het werkelijke aantal gesprekken dat plaatsvindt in vastebuddyrelaties hoger ligt dan geregistreerd.

Activiteiten voor de vrijwilligers

- 24 buddy's
- 4 kernwerkgroepvergaderingen
- 2 intervisies
- 1 nieuwjaarsreceptie
- 1 teamweekend

Activiteiten voor geadopteerden en geïnteresseerden

- 3 a-teensdagen in samenwerking met VAG
- 2 aB-days in samenwerking met VAG
- 1 feest voor 5 jaar a-Buddy
- 1 buddyrun
- 1 vorming i.s.m. VAG: identiteit van geadopteerden

Aanbevelingen

Door de vele communicatie met geadopteerden – via vergaderingen, onderling contact en de chat – en wat er gebeurt op actueel vlak houden we de vinger aan de pols en willen we hier enkele aanbevelingen in de verf zetten voor de toekomst van binnenlandse en interlandelijke adoptie.

S.: Voor veel mensen is het zo evident, jarig zijn en een geboortedag hebben. Maar voor geadopteerden is dat dikwijls foute of missende informatie, en dat maakt me soms wel verdrietig.

Een weloverwogen en veilige manier van de organisatie van het adoptiesysteem, met duidelijke maatregelen die wantoestanden bij adoptie voorkomen:

B.: Is het oké voor jou als we onze gesprekken voortzetten? Ook al zijn momenteel de grootste vragen besproken, ik heb het gevoel dat ik er het gemakkelijkst over kan praten met jou.

Meer goede, gesubsidieerde nazorg voor geadopteerden, levenslang, waar lotgenotencontact een belangrijk deel van uitmaakt:

H.: Het is moeilijk om over mijn adoptie te praten, want niemand lijkt het te begrijpen. Velen bedoelen het goed, maar de complexiteit van adoptie is zo ongekend. Een sterk nationaal en internationaal kader met recht op afstammingsinformatie:

Aandacht voor zowel de positieve, als de negatieve impact van adoptie op alle betrokkenen, zowel in Vlaanderen als daarbuiten en zowel in de huidige generaties, als bij de generaties die nog gaan komen:

S.: Iedereen zou informatie moeten hebben over zijn geboorte en eerste levensjaren.

Een sterk nationaal en internationaal kader met recht op afstammingsinformatie:

T.: Het is soms lastig dat mensen denken dat het gemakkelijker is om binnenlands geadopteerd te zijn en een witte huidskleur te hebben. Terwijl, naar mijn gevoel, het tegendeel waar is.

Meer zichtbaarheid voor binnenlands geadopteerden, met begrip voor de extra's die binnenlandse adoptie met zich meebrengen:

VORMING EN EXPERTISE

➔ Vormingsaanbod voor geadopteerden, adoptieouders, geboorteouders en professionals

- **Vormingen**

- **Adoptiekind op de basisschool ONLINE**

We organiseerden deze vorming in april. In totaal namen hieraan 22 personen/gezinnen deel. De deelnemers waren (zorg)leerkrachten in het onderwijs, partners in de adoptiesector, adoptieouders en andere adoptiebetrokkenen.

- **Adoptiepuberteit ONLINE**

We gaven deze vorming online in juni voor 14 gezinnen. Adoptieouders vragen zich soms af of het specifieke pubergedrag van hun tiener gerelateerd is aan hun adoptieverleden. We bespraken de complexiteit van de puberteit in combinatie met persoonlijke factoren en adoptiegerelateerde factoren. Het puberbrein, complexe identiteitsvorming, trauma, hechting, verlies en rouw, zijn thema's die hierin aan bod komen.

- **Mijn kleinkind is geadopteerd**

In maart namen 11 grootouders/grootouderparen deel aan deze vorming die plaatsvond in Gent. Tijdens deze vorming geven we grootouders de kans om met elkaar in gesprek te gaan en hun zorgen, vragen en bedenkingen te delen. Ze krijgen een korte samenvatting van wat in de voorbereiding voor kandidaat-adoptanten aan bod komt zodat ze een zicht krijgen op de complexiteit en de extra's die met adoptie gepaard gaan. Zo kunnen zij voor het adoptiegezin een betere ondersteuning zijn.

— NIEUW Identiteit & adoptie: buddy's vertellen hun verhaal

In samenwerking met VAG organiseerden we in Gent en Antwerpen een vormingsavond over identiteit. Theorie en realiteit werden bijeen gebracht in het verhaal van twee buddy's in het licht van een theoretisch kader over opvoeden zonder vooroordelen. Ze stonden stil bij de verbindingen tussen adoptie & identiteit en stelden a-Buddy aan de aanwezigen voor. Samen waren er een 50-tal inschrijvingen, een mix van kandidaat-adoptanten, adoptieouders en geadopteerden.

— Complex trauma bij volwassenen

In het najaar 2023 organiseerden we een vierdelige reeks rond trauma, één van de vijf special needs, zoals gekend bij ons in Vlaanderen.

VORMINGSREEKS TRAUMA

- 4 december | Gent complex trauma bij volwassenen
vorming voor professionals
- 7 december | online omgaan met trauma vanuit de polyvagaal theorie
webinar voor alle geïnteresseerden
- 14 december | online de neurobiologie van gehechtheid
webinar voor alle geïnteresseerden
- 21 december | Gent panel: adoptiebetrokkenen delen hun ervaringen
panelavond voor alle geïnteresseerden

Deze vorming rond 'complex trauma bij volwassenen' was enkel toegankelijk voor professionals. Anne Vandenbroucke, zelfstandig psycholoog-psychotherapeute en docent verbonden aan de Educatieve Academie, gaf de vorming. Er waren 29 inschrijvingen.

- **Webinars**

- **Webinar Omgaan met trauma vanuit de polyvagaal theorie**

Deze avond (7/12) bracht Eva Verween, holistisch therapeut en coach, haar expertise in heling van trauma via lichaamswerk. Tijdens dit webinar kregen we vanuit de polyvagaal theorie inzichten in trauma(herstel).

- **96 personen/gezinnen** schreven zich in voor deze webinar.

- **Webinar De neurobiologie van gehechtheid**

Deze avond (14/12) nam dr. Fabiënne Naber van de Universiteit van Utrecht ons mee in de neurobiologie van gehechtheid en vroegkinderlijk trauma. Of anders gezegd: hoe ervaringen in prille gehechtheidsrelaties de ontwikkeling van hersenen bij kinderen beïnvloeden.

- **104 personen/gezinnen** schreven zich in voor deze webinar.

- **Webinars ‘on demand’**

We werkten in 2023 verder toe naar een ‘on demand’ aanbod van webinars. We contacteerden eerdere sprekers en vroegen hun toestemming voor het ter beschikking stellen van de webinar die zij brachten. In 2024 rollen we dit systeem volledig uit.

Activiteiten

— Panel

In het najaar van 2023 organiseerden we een panel binnen de reeks rond trauma. In het panel zat een Nederlandse afstandsmoeder, een buitenlands geadopteerde vrouw en een adoptiemama die samen met haar man tweemaal buitenlands adopteerde (special needs: extra belastende achtergrond).

In vergelijking met eerdere jaren organiseerden we dit panel op een andere manier. In plaats van zes namen drie personen deel aan het panel, allen specifiek uitgekozen om te praten over trauma. Dit gaf de kans om meer diepgaand één adoptiegerelateerd thema te bespreken.

- Er waren **41 personen** ingeschreven.

— Incentives: duwtje in de rug voor nazorgprojecten

In Vlaanderen bestaan verschillende groepen of verenigingen van adoptiebetrokkenen. Zij organiseren activiteiten voor hun leden, hebben een breed netwerk, opereren laagdrempelig en hebben tal van creatieve ideeën om de nazorg voor hun groep nog beter uit te bouwen.

Om dergelijke initiatieven te stimuleren, lanceert Steunpunt Adoptie sinds 2018 een jaarlijkse oproep waarbij verenigingen van adoptiebetrokkenen een projectaanvraag 'uitbouw laagdrempelige nazorg' kunnen indienen. Uit de ingediende aanvragen kiest een vijfköppige jury projecten uit die elk 500 euro en een begeleidingsaanbod ontvangen.

In 2023 realiseerden onderstaande verenigingen hun activiteiten met de toegekende incentive:

- Adoptie Schakel Connecteert - Connecting with my Idea: een ontmoetingsdag voor geadopteerden en adoptieouders gefocust op het welzijn van geadopteerden
- Zemed Care - Back to the roots: een verbindingsdag voor en door Ethiopisch geadopteerden in Vlaanderen waar de Ethiopische cultuur gevierd en erkend werd
- Network of Bolivian Adoptees: creatie van een eigen logo en ontwikkeling van een website (lancering februari 2024)

Untold Asian Stories en Adoptiepedia stellen de tweede verbindingsdag voor jong geadopteerden door hun drukke agenda's uit naar 2024.

— NIEUW Extra incentive voor projecten rond zorg en begeleiding

In voorjaar 2023 lanceerden we een eenmalige oproep in het kader van de beleidsactie 'uitbouw laagdrempelige zorg en begeleiding' van Steunpunt Adoptie en de beleidsaanbeveling 'professionele uitbouw van lotgenotencontact voor adoptiebetrokkenen' van de werkgroep 'zorg en begeleiding'. Om in aanmerking te komen, moest de aanvraag ingediend worden door minstens drie organisaties voor adoptiebetrokkenen. De ondersteuning bestond uit een financiële ondersteuning van € 2500 voor het project en een begeleidingsaanbod.

We ontvingen 4 aanvragen, waarbij een onafhankelijke jury 'Round & about adoption' als beste project selecteerde op basis van het ingediende dossier en een voorstellingsronde van alle projecten. Het team van 'Round & about adoption' bestaat uit Binnenlandsgeadopteerd.be, Vereniging voor Adoptiekind en Gezin, Adoptie Schakel Connecteert en a-Buddy. In 2024 zal 'Round & about adoption', een podcast waarin verschillende adoptiebetrokkenen aan het woord komen, verder worden uitgewerkt.

Vormingen en gastcolleges voor onderwijs, zorg en hulpverlening

In 2023 gaven we onderstaande gastlezingen en vormingen:

**01/03 en
03/03**

Voor 1^e
bachelorstudenten
Orthopedagogie
aan Karel De Grote
Hogeschool tijdens
hun week 'Gesprekken
met doelgroepen'
i.s.m. a-Buddy

25/04

Voor 1^e
bachelorstudenten
Orthopedagogiek
aan Hogeschool
Hogent binnen het
opleidingsonderdeel
'actuele pedagogische
thema's' i.s.m. a-Buddy

02/05

Voor de 2^e
bachelorstudenten
Verpleegkunde aan
Thomas More binnen
hun projectweek
Moeder & Kind

05/05

Voor een panelgesprek
rond adoptie bij
het Instituut voor
Gerechtelijke Opleiding

30/11

Voor 3^e
bachelorstudenten
Pedagogie van het
Jonge Kind aan
Erasmus hogeschool
rond werken met
adoptiegezinnen

18/11

Voor Doof & Gezin
i.s.m. Doofbewust
op een studiedag
rond adoptie en
pleegzorg door
dove/slechthorende
mensen

21/12

Voor 3^e
bachelorstudenten
Orthopedagogie
aan Karel De Grote
Hogeschool

In 2023 werkten we een nieuw aanbod uit van gastcolleges en vormingen. In najaar 2023 verspreidden we dit aanbod in de vorm van een digitale brochure naar tal van opleidingen in zorg, hulpverlening en onderwijs. Zo hopen we kennis over adoptiegerelateerde onderwerpen verder te kunnen laten doorstromen en nieuwe samenwerking aan te gaan.

ADOPTIEBELEID

Beleidsvoorstellen hervorming adoptie **VLAANDEREN**

Naar aanleiding van de publicatie van het eindrapport van het expertenpanel interlandelijke adoptie in september 2021 kreeg Agentschap Opgroeien de opdracht om een nieuw adoptiebeleid uit te schrijven binnen de krijtlijnen die de Vlaamse Regering vastlegde.

In 2022 zette Agentschap Opgroeien in op 3 werven:

1. Versterken van de partnerschappen met de herkomstlanden,
2. verbinden van pleegzorg en adoptie,
3. inzetten op zorg en begeleiding bij adoptie.

Voor werven 2 en 3 richtte Opgroeien twee werkgroepen op, bestaande uit verschillende subwerkgroepen van stakeholders waaraan ook wij (directeur en 2 medewerkers) vanuit Steunpunt Adoptie deelnamen. De werkgroepen kregen de taak om concrete beleidsvoorstellen uit te werken.

Op basis van de beleidsvoorstellen besliste minister Hilde Crevits in februari 2023 om een eenmalige projectsubsidie aan Steunpunt Adoptie toe te kennen van € 200 000. Wij kregen een extra opdracht die uit drie delen bestaat:

- Doorstroming van adoptiekennis naar het onderwijs, de zorg en de hulpverlening
- Lotgenotencontacten rond adoptie verder uitbouwen en professionaliseren
- Voorbereiden van de verdere uitrol van de overige beleidsvoorstellen rond 'zorg en begeleiding'

Om deze opdracht uit te voeren, breiden we ons team tot april 2025 uit met een stafmedewerker. Liesbet Berlamont (80%) vervoegde ons team van april t.e.m. september 2023. Leen De Kort (50%) en Shashitu Hitzerd (40%) namen haar opdracht vanaf november 2023 over.

In 2023 zetten we onder andere in op:

- De uitbouw van een netwerk binnen onderwijs, zorg en hulpverlening;
- Het proactief bekend maken van ons aanbod bij hulpverleners en het uitbreiden van onze adoptiekaart;
- Het uitwerken en verspreiden van ons vormingsaanbod aan opleidingen die toeleiden naar onderwijs, zorg en hulpverlening;
- Het in kaart brengen van de noden van (potentiële leden van) belangenverenigingen en lotgenotengroepen.

In 2024 zetten we verder in op:

- De verdere uitbouw van contacten binnen onderwijs, zorg en hulpverlening;
- De verdere professionalisering van het lotgenotencontact;
- Het onderzoeken van de noden van geboorteouders (in eerste instantie bij binnenlandse adoptie).

10-JARIG BESTAAN STEUNPUNT ADOPTIE EN 5-JARIG BESTAAN A-BUDDY

Steunpunt Adoptie vierde zijn 10-jarige bestaan, blikte terug en keek vooruit

Op 22 oktober vierden we het 10-jarige bestaan van Steunpunt Adoptie. Als laagdrempelig expertisecentrum zijn we er al een decennium voor alle adoptiebetrokkenen. We zetten hen die dag daarom in de bloemetjes. De 85 aanwezigen werden verrast op 3 uiteenlopende workshops (omstaanderstraining, geboorteparents in beeld, psycho-educatie rond mentaliseren), meerdere beklijvende speeches van verschillende adoptiebetrokkenen en heerlijk lekkers doorheen de dag.

5 jaar a-Buddy

We vierden eind augustus 2023 het vijfjarige bestaan van a-Buddy, waarbij de buddy's in de bloemetjes gezet werden. Het was een gezellige namiddag met de photobooth als verrassing.

ONZE COMMUNICATIE

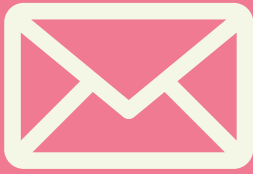

UNIEKE GEBRUIKERS

Meest bezochte pagina's

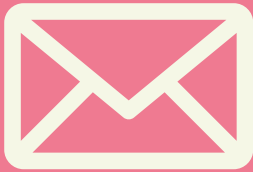
- FAQ's (top 3: 'Kan ik een volwassene adopteren?', 'Wat is het verschil tussen gewone en volle adoptie, pleegvoogdij en kefala?', 'Hoelang duurt het om te adopteren?')
- Informatie voor adoptieouders
 - De adoptiekaart

We gingen in 2023 verder met de rubrieken 'Hulpverlener in de kijker' (tweemaandelijks) en 'Adoptie ID', brachten verschillende verhalen en interviews, deelden updates over de veranderingen in het adoptiebeleid en zetten de projecten in de kijker die we door middel van onze incentives ondersteunen.

4

NIEUWSBRIEVEN NAAR
1523 ABONNEES

2

NIEUWSBRIEVEN VOOR PROFESSIONALS
NAAR 237 ABONNEES

4

DOELGERICHTE MAILINGEN

(over ons vormingsaanbod, de aankondiging van onze webinars en
een uitnodiging voor ons verjaardagsfeest)

2-3

berichten
per week

1900

volgers
op facebook

1

bericht
per week

413

volgers
op linkedin

**UNIEKE BEZOEKERS
OP DE WEBSITE**

Meest bezochte pagina's

- Verhalen van geadopteerden

- Over a-Buddy

- a-Buddy op afspraak

Er verschenen 2 nieuwe verhalen die voor de nodige herkenning en erkenning zorgen. Quotes uit deze verhalen doen het steeds goed op sociale media. Er verscheen ook een interview met een partner van een geadopteerde.

506

Facebook volgers

656

Instagram volgers

UNIEKE BEZOEKERS
OP DE WEBSITE

Opgericht in 2020 in samenwerking met
geadopteerden, de binnenlandse en
buitenlandse adoptiediensten

Meest bezochte pagina

'Wat als ik mijn biologische
familie wil zoeken?'

ONZE PARTNERS & CONTACTEN

Dit zijn slechts enkele logo's van de vele contacten
met partners en organisaties in 2023. Heel erg
bedankt voor de fijne samenwerking!

ONZE MEDEWERKERS

Medewerkers van Steunpunt Adoptie

Inge | Directeur

Nele | Educatief & nazorgmedewerker

Katherine | Educatief & nazorgmedewerker

Kristina | Educatief & nazorgmedewerker

Els | Secretariaat

Margot | a-Buddy

Kristien | Stafmedewerker

Leen | Stafmedewerker

Shashitu | Stafmedewerker

Sigrid | Communicatie & financiën

In het voorjaar liep Lorianne Deketelaere, student Toegepaste Psychologie aan Howest (Brugge), haar tweedejaarsstage bij ons. In het najaar liep Sara-Maud Pyncket, student Sociaal Werk aan Howest (Brugge), stage bij ons. We vonden het heel fijn om hen in ons team te hebben en kijken uit naar de terugkomst van Sara-Maud die vanaf februari 2024 het tweede deel van haar stage bij Steunpunt Adoptie voortzet.

Vrijwilligers van a-Buddy

a-Buddy heeft de afgelopen jaar kunnen steunen op een grote groep vrijwilligers. Maar liefst 24 buddy's bieden een luisterend oor aan andere geadopteerden. De mensen – vrijwilligers, medewerkers en bestuur – die diensten verlenen zijn het menselijk kapitaal in de organisatie. We zetten daarom sterk in op verbinding en ondersteuning.

ONZE NIEUWE PLANNEN VOOR 2024

1. **Verbinding pleegzorg en adoptie**

Pleegzorg en adoptie kennen gelijkaardige thema's en tegelijk ook verschillen. Eén gemeenschappelijke factor – zorgen voor een kind van iemand anders – staat centraal. Onder de noemer van het meerouderschap werken we in 2024 samen met Pleegzorg aan het samenleggen van het voortraject. In een eerste fase worden de screening en de voorbereiding verkend. In 2025 start fase twee waarbij het voortraject wordt geïmplementeerd.

2. **Opleiding nieuwe groep buddy's**

Door de stijgende vraag naar een vaste buddy groeit de nood om de huidige groep buddy's uit te breiden. Deze laatste zijn vaak buddy van één of meerdere langlopende contacten en hebben weinig ruimte om vaste buddy te worden van nieuwe geadopteerden die zich aanmelden. In najaar 2024 wordt een nieuwe groep buddy's opgeleid en krijgt de huidige ploeg permanente vorming.

3. Twijfels over het adoptiedossier

Wie twijfels heeft over zijn of haar adoptiedossier kan dit tot en met februari 2024 melden aan het VCA. Het hele team van Steunpunt Adoptie wordt in het voorjaar ingezet om samen met het Afstammingscentrum en VCA een vervolg te geven aan deze meldingen.

4. Webinarreeks

Samen met het Afstammingscentrum organiseren we in 2024 een reeks webinars over identiteit, herkomst en zoeken.

Wie de afgelopen jaren een webinar heeft gemist, kan die vanaf 2024 'on demand' opvragen. Dit systeem wordt in het voorjaar verder uitgebouwd.

5. Beleidsaanbevelingen 'zorg en begeleiding'

In opdracht van minister Crevits en met behulp van een eenmalige projectsubsidie onderzoeken we in 2024 verder de beleidsaanbevelingen 'Zorg en begeleiding'. We zetten specifiek in op:

- **De verdere uitbouw van contacten binnen onderwijs, zorg en hulpverlening;**
- **De verdere professionalisering van het lotgenotencontact;**
- **Het onderzoeken van de noden van geboorteouders (in eerste instantie bij binnenlandse adoptie).**